

Силабус курсу
Основи сталого розвитку

Освітній ступінь – перший (бакалаврський)
Галузь знань: 10 Природничі науки
Спеціальність: 101 Екологія
Освітньо-наукова програма «Екологія»
Кількість кредитів – 3

Рік підготовки, семестр – 1 рік, II семестр

Компонент освітньої програми: вибірковий

Дні занять: вівторок, 11.05-14.05, ауд. 158

Консультації: четвер 14.05, ауд. 158

Мова викладання: українська

Керівник курсу

к. геог. н., доцент. **Чеболда Ігор Юрійович**

**Контактна
інформація**

Chebolda1@gmail.com, 0673688518

Опис дисципліни

Вивчення навчальної дисципліни «Основи сталого розвитку» пов'язане з розширенням екологічного світогляду студентів, ознайомлені з сучасною екологічною ситуацією у світі, основними тенденціями наукових досягнень у сфері сталого розвитку, ознайомленням студентів з сукупністю дестабілізуючих факторів впливу на сучасне суспільство з урахуванням економічних, екологічних і соціальних аспектів; формуванням оцінки і відповідальності за використання ресурсів задля забезпечення потреб та оцінити наслідків для теперішнього і наступних поколінь.

Завдання дисципліни - сформувані у студентів розуміння того, що сталий розвиток узагальнює в собі процес виживання і відтворення генофонду нації, активізацію ролі кожної окремої людини в суспільстві, забезпечення її прав і свобод, збереження навколишнього природного середовища, формування умов для відновлення біосфери та її локальних екосистем, орієнтацію на зниження рівня антропогенного впливу на природне середовище й гармонізацію розвитку людини в природі.

У результаті вивчення даного курсу студент повинен знати, вміти, розбиратися у питаннях, що стосуються об'єкту дослідження та його особливостей, формування та вдосконалення систематизованих знань зі сталого розвитку, аналіз основних розробок у даній галузі, ознайомлення та опрацювання основних методик щодо розвитку ступеня екологічної свідомості на різних етапах освітнього процесу, вивчення сучасних напрямків вдосконалення процесу гармонізації взаємодії суспільства і природи.

Навчальна дисципліна є складовою частиною безперервної екологічної освіти та виховання студентів-екологів, яка спрямована на розвиток у студентської молоді екологічного світогляду, спеціального екологічного мислення, закріплення необхідних знань з метою вирішення конкретних питань їх майбутньої практичної діяльності щодо захисту навколишнього середовища і є першим етапом у вивченні теоретичних, нормативно-правових та методологічних основ еколого-економічної оцінки природного середовища.

Зміст дисципліни розроблено на основі відповідних положень щодо підготовки фахівців у сфері Природничі науки, норм та традицій вищої університетської освіти, а також профілю освітньо-професійної програми.

Навчальний контент

	Теми	Результати навчання
	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. Теоретичні основи стратегії сталого розвитку природи та суспільства	
1	ТЕМА 1. Наукові основи стратегії сталого розвитку природи та суспільства.	<i>Знати</i> витоки концепції сталого (збалансованого) розвитку, філософські ідеї створення ідеальної моделі суспільства., основні поняття і визначення сталого розвитку. <i>Знати</i> мету й основні принципи концепції сталого (збалансованого) розвитку, основний зміст досягнення мети, способи досягнення мети. <i>Вміти</i> визначати цілі, розв'язувати проблеми і окреслювати напрями сталого розвитку.
2	ТЕМА 2. Роль ООН у визначенні засад сталого розвитку.	<i>Знати</i> систему Організації Об'єднаних Націй, цілі ООН, загально визнані принципи діяльності ООН, Основні органи ООН: фінансові, галузеві, соціальні; програми та фонди ООН. <i>Вміти</i> оперувати основними принципами Декларації Ріо, вміти вибирати та користуватися індикаторами сталого розвитку, визначати напрями діяльності ООН у новому тисячолітті.
	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. Проблеми сталого розвитку в Україні.	
3	ТЕМА 3. Екологічні проблеми України в контексті сталого розвитку.	<i>Знати</i> глобальні екологічні кризи, основні екологічні проблеми України, екологічні проблеми у стратегії національної безпеки. <i>Вміти</i> визначати стратегічну мету внутрішньої політики екологічної безпеки України, формувати моделі екологічного стійкого розвитку.
4	ТЕМА 4. Україна в контексті переходу на засади сталого розвитку.	<i>Знати</i> проблеми сучасного економічного розвитку України, динаміку ВВП в Україні, джерела економічного зростання в Україні. <i>Вміти</i> визначати чинники, які будуть впливати на розвиток економіки, цілі розвитку тисячоліття та Україна, проблеми їх впровадження, національні особливості переходу України на шлях сталого розвитку, передумови переходу України на модель сталого розвитку на національному та регіональному рівнях.
5	ТЕМА 5. Концепція переходу України до сталого розвитку.	<i>Знати</i> міжнародні та внутрішні чинники, що зумовлюють необхідність переходу України до сталого розвитку. <i>Знати</i> мету, принципи сталого розвитку України. <i>Вміти</i> визначати міжнародні передумови та основні внутрішні чинники переходу України до сталого розвитку.
6	ТЕМА 6. Потенційні ресурси та основні завдання забезпечення сталого (збалансованого) розвитку в Україні.	<i>Знати</i> внутрішні ресурси забезпечення сталого (збалансованого) розвитку України та зовнішні ресурси сталого (збалансованого) економічного, соціального та екологічного розвитку України. <i>Вміти</i> визначати: основні завдання переходу України до сталого (збалансованого) розвитку; передумови переходу України до моделі сталого (збалансованого) розвитку; ключові завдання, які потрібно виконати для забезпечення сталого (збалансованого) розвитку нашої країни та її регіонів; питання щодо механізму реалізації стратегії сталого (збалансованого) розвитку України.

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
ЗК 01.	Знання і розуміння предметної області та професійної діяльності.
ЗК 02.	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
ЗК 03.	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
ЗК 04.	Здатність спілкуватися державною мовою як усно так і письмово.
ЗК 06.	Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (експертами з інших галузей знань чи видів економічної діяльності).

ЗК 07.	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
ЗК 08.	Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.
ЗК 09.	Здатність працювати в команді.
ЗК 10.	Навички міжособистісної взаємодії.
ЗК 11.	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
ЗК 12.	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
ФК 14.	Знання та розуміння теоретичних основ екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування.
ФК 15.	Здатність до критичного осмислення основних теорій, методів та принципів природничих наук.
ФК 17.	Знання сучасних досягнень національного та міжнародного екологічного законодавства.
ФК 19.	Здатність до використання основних принципів та складових екологічного управління.
ФК 23.	Здатність до використання сучасних інформаційних ресурсів для екологічних досліджень.
ФК 25.	Здатність до опанування міжнародного і вітчизняного досвіду вирішення регіональних та транскордонних екологічних проблем.
ФК 26.	Здатність до участі в управлінні природоохоронними діями та/або екологічними проектами.
ПРН 02.	Розуміти основні екологічні закони, правила і принципи охорони довкілля та природокористування.
ПРН 03.	Розуміти основні концепції, теорії та практичні проблеми в галузі природничих наук, що необхідні для аналізу і прийняття рішень в сфері екології, охорони довкілля та оптимального природокористування.
ПР 13.	Уміти формувати ефективні комунікаційні стратегії з метою донесення ідей, проблем, рішень та власного досвіду в сфері екології.
ПРН 14.	Уміти доносити результати діяльності до професійної аудиторії та широкого загалу, робити презентації та повідомлення.
ПРН 15.	Уміти пояснювати соціальні, економічні та політичні наслідки впровадження екологічних проектів.
ПРН 18.	Поєднувати навички самостійної та командної роботи задля отримання результату з акцентом на професійну сумлінність та відповідальність за прийняття рішень.
ПРН 19.	Підвищувати професійний рівень шляхом продовження освіти та самоосвіти.
ПРН 21.	Уміти обирати оптимальні методи та інструментальні засоби для проведення досліджень, збору і обробки даних.
ПРН 22.	Брати участь у розробці проектів і практичних рекомендацій щодо збереження довкілля.

ПРН 23.	Демонструвати навички впровадження природоохоронних заходів та проектів.
ПРН 24.	Розуміти і реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
ПРН 25.	Зберігати та примножувати досягнення та цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

Літературні джерела

1. Боголюбов В.М. Стратегія сталого розвитку / Боголюбов В.М., Клименко М.О., Мельник Л.Г. та ін.. – Херсон: Олді-плюс, 2012. – 446 с.
2. Вальвач Ф.В. Стійкий екологічно безпечний розвиток і Україна : Навч. посібник /Ф.В.Вальвач, М.І. Дробноход, В.Г.Дюканов та ін. За ред. М.І. Дробнохода. – К.: МАУП, 2002.
3. Голубець М.А. Екосистемологія. – Львів: ПОЛЛІ, 2000. – 316 с.
4. Добровольський В.В. Основи теорії екологічних систем. Навчальний посібник. – К.: ВД «Професіонал», 2006. – 272 с.
5. Марушевський Г.Б. Етика збалансованого розвитку. – К.: Центр екологічної освіти та інформації, 2008. – 440 с.
6. Мельник Л. Фундаментальні основи розвитку. – Суми:ИТД «Університетська книга», 2003. – 345 с.
7. Методи оцінки екологічних втрат: Монографія / За ред. д.е.н. Л.Г. Мельника та к.е.н. О.І. Корінцевої. – Суми: ВТД „Університетська книга”, 2004. – 288 с.
8. Основи стійкого розвитку: Навчальний посібник / За заг. ред. проф. Л.Г.Мельника. – Суми: “Університетська книга”, 2005. – 654 с.
9. Сталий розвиток: еколого-економічна оптимізація територіально-виробничих систем / Караваєва Н.В., Карпан Р.В., Коцко Т.А та ін.: Навч. посібник. – Суми: Університетська книга, 2008. – 384 с.
10. Шевчук В.Я., Белявський Г.О., Саталкін Ю.М., Навроцький В.М. Ноосферогенез і гармонійний розвиток. – К.: Геопрінт, 2002. – 127 с.

Політика оцінювання

●**Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

●**Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.

●**Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модуль 1 (теми 1, 2) усне опитування, тести, завдання	40
Модуль 2 (теми 3, 4) усне опитування, тести, завдання	40
Екзамен	20

До Силабусу також готуються матеріали навчально-методичного комплексу:

- 1) Навчальний контент (розширений план лекцій)

- 2) Тематика та зміст практичних робіт
- 3) Електронне навчання в системі MODLE